331219 - Yanında bulunmayan Müslüman kardeşine dua etmek ve daha sonra dua ettiğini ona haber vermek

Soru

Müslüman kardeşimize ona dua ettiğimizi haber verirsek, sevap azalır mı? Bir kimse kendisine dua edip etmediğimi sorarsa, evet deyip bende buna karşılık dua talep edersem bunun hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Şüphesiz şeriat Müslümanların birbirlerine dua etmelerini teşvik etmiştir.

Böylece yanında hazır bulunmayan Müslüman kardeşine dua edilmesi, dinimizin teşvik ettiği bir durumdur.

"Ebu'd -Derdâ -radıyallahu anh-'den rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyururdu: "Bir Müslümanın, yanında bulunmayan din kardeşine yapacağı dua kabul olunur. Bir kimse din kardeşine hayır dua ettikçe, yanında bulunan görevli bir melek ona, 'Duasına amin, aynı şeyler sana da verilsin.' diye dua eder." (Muslim 2732)

El Kadi İyaz Rahimehullah şöyle dedi: Kişi dua ettiği kadarıyla sevap alır. Her ne kadar başkasına dua eden kimse bu davranışıyla salihlerin amelini yerine getirmiş sayılır: Birincisi, İhlaslı bir şekilde diliyle ve kalbiyle Allah'ı zikretmiştir. İkincisi, Müslüman kardeşine hayırı istemesi ve ona dua etmesi, sevap kazandıran bir davranış olmasıdır. Hadiste bildirildiği gibi bu tür dualar kabul edilir. (İkmalulmuallim 8/228) Ancak hadis, kardeşi için yapılan duanın huzurda bulunmamasıyla sınırlandırılmıştır. Şayet yaptığı duayı kardeşine bildirirse fazilet ve sevap iptal olur mu?

Şer’i kurala göre ameller, yapan kişinin niyeti ve amacına göre değerlendirilir.

Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: “Ameller niyetlere göredir. Herkese niyet ettiği şey vardır.” (Buhari 1, Muslim 1907)

Kişiye kendisi yokken dua edildiğini haber vermek.

Kişiye duanın yapıldığını haber vermek birkaç amaç için yapılabilir.

Şayet şahsa minnet etmek için yapılmışsa şüphesiz minnet etmek büyük günahlardan olup ameli iptal olabilir.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: İbadet yerine getirildikten sonra meydana gelen şeyler ibadeti etkilemez, ancak sadaka verirken minnet ve eziyet etmek gibi durumlar olursa ibadetin sevabını geçersiz kılar. Nitekim yüce Allah şöyle buyurdu: “Ey iman edenler! Sadakalarınızı minnet ve eziyetle boşa çıkarmayınız” (Bakara/264)

Diğer yönden dua yapıldığını açıklamak, salih amel olarak değerlendirilebilir. Örnek olarak soran kişiye yalan cevap vermemek için dua ettiğini söylemek doğru bir davranıştır. Ayrıca kardeşine beslediği sevgiyi göstermek ve aralarındaki ülfet ve dostluk güçlenmesi için dua ettiğini haber verebilir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’e ey Allah’ın rasulü! İnsanlar arasında Allah’a en sevimli olan kişi kimdir? Diye sorulduğunda şöyle cevap vermiştir: “İnsanların Allâhü Teâlâ’ya en sevimli olanı insanlara en çok faydalı olanıdır.
Amellerin Allâhü Teâlâ’ya en sevimli olanı da bir Müslümanı sevindirmen, bir sıkıntısını gidermen, onun borcunu ödemen veya açlığını gidermendir.”

El Hatip el Bağdadi “Bağdat Tarihi 4/325” adlı eserinde şöyle demiştir: “Hattab bin Beşir Ahmet bin Hanbel’e soru sorar, O da cevap verirdi. Şafii’nin oğluna yüzüne çevirir ve şöyle derdi. Bu bilgi imam Şafinin bana öğrettiklerindendir.

Hattab şöyle dedi: Abu Abdullah Ahmen bin Hanbel Ebu Osman’la müzakere ettiğinde şöyle derdi: Allah Ebu Abdullah rahmet eylesin her namaz kıldığımda beş kişiye dua ederim. O da beşten

biridir.

Bunun gibi durumlarda açıklamanın bir sakıncası yoktur. Zira salih amellerdendir. Umarız duanın sevabını ve faziletini olumsuz etkilemez. Ancak duaya karşılık dua istemek doğru değil, görünüşte başkasından sevabın karşılığını istemiş olur.

İkincisi: (163632) nolu sorunun cevabında başkasından dua talep etmenin hükmüyle ilgili detaylı bilgi verilmiştir.

En iyisini Allah bilir.